

Kürşat

Category: Kitapcy,Taryhy şahslar
написано kitapcy | 23 января, 2025
Kürşat KÜR ŞAD

Gök Türk sülalesinden olan Kür Şad, tarihimizin baş kahramanlarındanandır. O; eşsiz zaferler kazanmış bir kumandan veya büyük topraklarda söz yürütmüş bir hükümdar değildir. Dünyanın tanıdığı ünlü yiğitlerden de olamamıştır. Kür Şad, tarihin sayfaları arasında sıkışıp kalmış bir vakanın baş kahramanıdır ki bu vakasıyla ırkımızın en namly yiğitlerinin yanında ve hatta başında yer almak hakkını kazanmıştır. O vaka şudur: Çin'in ırkımıza karşı yüzyıllarca takip ve tatbik ettiği bir siyaset vardır. Pusat gücü ve askerlikte alt edemediği Türkleri, milliyetlerini unutturarak yenmeye uğraşmak... Çinliler, Türk prens ve beğleri arasında geçimsizlik tohumları atmak ve güzel Çin prenseslerini Türk eline göndermek suretiyle bu maksatlarına varmaya uğraşmışlardır. Bu siyasetin, tarihimizin şanlı bir bölümü olan Gök Türkler'in çağında büyük bir ustalıkla tatbik edildiğini görüyoruz.

552 tarihinden başlayarak Türkistan hâkimiyetini ellerinde bulunduran Gök Türkler, Çin'i de tepeledikten sonra, altıncı yüzyılın ikinci yarısında Asya'nın en güçlü devleti haline gelmişlerdi. Fakat Çin'in o her zamanki siyaseti, yedinci yüzyıldan sonra Gök Türkler'i güçten düşürmeye başladı.

Günden güne kuvvetlerini kaybeden Gök Türkler, 630'da Çin'den büyük bir yumruk yediler. Bu tarihte Çinliler, daha önceleri kendilerini birçok kereler tepelemiş olan Doğu Ganı Kiyeli'yi hile ile yendiler ve tutsak ettiler. Türk elinin doğu topraklarına bu suretle sahip olduktan sonra siyasetlerine devam ederek yüzyılın ortasından başlayarak bütün Gök Türk ülkesini ele geçirdiler.

Türklük için büyük bir tutsaklık çağı başlamıştı. Bu çağ 680 yılına kadar sürdü. Bu müddet içinde Türkler istiklallerini kurtarabilmek ülküsü ile birkaç hareket yaptılar. Bunların en ünlüsü 639'da olandır.

Çinliler, Gök Türk ülkesinin doğu parçalarını ele geçirip de buralardaki Türkleri küme küme Çin topraklarına dağıtırlarken, Kür Şad da diğer prenslerle birlikte yurdundan uzaklaştırılmış, düşman ellerinde tutsaklık hayatı yaşamaya başlamıştı. Türk beğlerinden kimisi tutsaklığa dayanamayıp ölür ve kimisi de yasından Türk istiklalini yeniden kurtarmak için bir ihtilal yapmaya karar verdi. Bu fikirle bir cemiyet kurdu. Kırk Türk bu ihtilal cemiyetine girdiler. Kür Şad, Çin hükümdarını öldürmek ve Çin sarayında tutsak bulunan Gök Türk prenslerinden Holuku'yu Türkistan'a kaçırıp kağan yapmak kararını vermişti. Bu suretle istiklâl kurtulacak ve Türk bütünlüğü yeniden kazanılacaktı.

Kür Şad ve arkadaşları, sık sık geceleri şehri gezen hükümdarı sokakta öldüreceklerdi. Fakat ihtilalin yapılacağı gece hava bozdu. İmparator sarayından çıkmadı. Kür Şad, ihtilali hükümdarın sokağa çıkacağı başka bir güne bırakmayı doğru bulmadı, duyulmasından çekindi. Her ne pahasına olursa olsun o gece meseleyi halletmek istedi. Bu fikirle düşman hükümdarını yuvasında yok etmek için kırk bir er Çin sarayına saldırdılar. Çarpışma pek nispetsiz oldu. İhtilalci Türkler, tarihin de bildiği bir sayıda, kırk bir kişi idiler. İmparatorun sarayını koruyan Çinliler ise ancak Tanrı'nın bilebileceği bir çoklukta bulunuyordu. Buna rağmen Kür Şad ve arkadaşları pek yiğitçe vuruştular. Lakin sayıca pek az olduklarından saraya girip Çin hükümdarını öldürmek başarısını gösteremediler. Çinlilerin çokluğu karşısında çekilmek zorunda kaldılar. Kür Şad ve vuruşmada arta kalan diğer ihtilalciler imparatorun ahırına saldırarak en güzel atları ele geçirdiler ve kaçtılar. İhtilalci Türklerin arkasına düşen Çinliler, Kür Şad'ı bir ırmağı geçerken yakaladılar. İhtilalin başı olan Gök Türk çocuğu, Türk istiklali ülküsü yolunda şehit düştü. Bu işlerden hiç haberi olmayan Holuku da diğer bir yere sürüldü. İhtilal böylece bastırıldı.

Tarihte birçok ihtilaller görülmüştür. Zalim bir sülaleyi veya hain bir idareyi yıkmak için yapılan ihtilaller vardır. Hükümet devirmek için girişilen ihtilallere de rastlanır. Bu ihtilallerin hepsinde aynı milletten bazen sayısı pek çok

insanların kanı akmış ve umumiyetle ihtilali başaranlar iş başına geçmişlerdir. Kür Şad'ın kırk arkadaşıyla birlikte 639'da yaptığı ihtilal bunlardan hiç birisine benzemez. Bir kere Kür Şad İhtilali'nde hiçbir şahsi düşünce yoktur. Kür Şad, büyük bir ülkü, Türk istiklali ülküsü için ileri atılmıştır. Böyle olmasa Holuku'yu Türk eline kaçırıp kağan yapmaya kalkmaz, o yere kendisi çıkmak isterdi. Sonra 639 ihtilali kahramanları için maddi imkân da güler yüzü gösteren bir dost değildir. Kırk bir yiğidin hiç çekinmeden ezmek üzere çarpıştıkları düşman sayısının çokluğu ve tutsak ihtilalcilerin ellerine geçirebildikleri pusatlarla, Çin imparatoru koruyucularının pusatları arasındaki fark unutulmamalıdır. Ve bir de kırk bir Türk tutsak edilmiş bir milletin çocukları, düşman ise yenmiş ve hâkim bir ordunun askerleridir. Buna rağmen Kür Şad ve kırk arkadaşı ileriye atılmaktan çekinmemişler ve en büyük kahramanların vardıkları sonuca ulaşıp bir daha geri dönmemişlerdir.

Kür Şad İhtilali, ilk bakıma istiklal fedailerinin Türklük yolunda şehit düşmesiyle sonsuz kalmış gibi gözükür. Gerçekte ise çok büyük bir sonuç doğurmuştur. Çin imparatoru tutsak olarak yaşayan kırk bir korkusuz Türk çocuğunun, sarayına böyle hiç çekinmeden saldırışından o kadar ürkmüştür ki, ileride yenileriyle karşılaşmamak düşüncesi ile, ülkesine parça parça dağıtılan Türkleri tekrar kendi yurtlarına göndermiş ve Gök Türkler'e kendisine sözle tabi olmalarını kafi görmüştür. Türk ırkını büyük bir tehlikeden ve belki de yok olmaktan kurtaran bu olay, Kür Şad ile arkadaşlarının kanı pahasına elde edilen bir sonuçtur.

Kür Şad tarihin sayfaları içinde gizli kalmış bir kahramanın adıdır. Fakat bu ad, yalnız bu yiğit Gök Türk çocuğuna ait sayılmaz. Kür Şad adında, namları belirsiz diğer Türk fedainin maneviyatı da gizlidir.

Türk göklerinde, yüzyıllar içerisinde sayısız güneşler görülmüştür. Kür Şad, bunların en parlaklarından biridir. O, kanlı bir ufkun ardından kaybolalı bin üç yüz yıl oluyor. Kür Şad, o günden beri yok; fakat Kür Şad'lık ruhu Türk göklerinin ebedî bekçisidir.

Kaynak: Irkımızın Kahramanları – Nejdət SANÇAR. Taryhy şahslar